

رابطه‌ی ابعاد الکسی تیمیا با احساس تنهایی و مقایسه‌ی آنها در دانشجویان دختر و پسر

شهرام نوری ثمرین^{۱*}، فریده نرگسی^۲

چکیده

زمینه: هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه‌ی الکسی تیمیا با احساس تنهایی و مقایسه‌ی آنها در دانشجویان دختر و پسر بود.

روش: ۲۸۰ دانشجوی (۱۳۵ پسر و ۱۴۵ دختر) با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای مرحله‌ای انتخاب و به وسیله مقیاس الکسی تیمیای تورنتو و احساس تنهایی اجتماعی _ عاطفی بزرگسالان مورد ارزیابی قرار گرفتند. داده‌ها از طریق روشهای رگرسیون چندگانه و همبستگی و تحلیل واریانس چندمتغیره تحلیل شد.

نتایج: نتایج نشان داد که بین الکسی تیمیا و مؤلفه‌های آن (دشواری در شناسایی احساسات، دشواری در توصیف احساسات و تفکر عینی) و احساس تنهایی رابطه مثبت معنادار ($r=0/47, p<0/01$) وجود داشت. بر اساس تحلیل رگرسیون چندگانه، ابعاد سه گانه‌ی الکسی تیمیا (به ترتیب شناسایی احساسات ($\beta=0/3$) تفکر عینی ($\beta=0/241$) و توصیف احساسات ($\beta=0/226$)) می‌توانند احساس تنهایی را به طور معنادار پیش‌بینی کنند. علاوه براین، بین دانشجویان دختر و پسر به لحاظ الکسی تیمیا و احساس تنهایی تفاوت معناداری وجود داشت.

نتیجه‌گیری: الکسی تیمیا و زیر مقیاس‌های آن توانستند، احساس تنهایی را پیش‌بینی کنند.

واژه گان کلیدی: احساس تنهایی، الکسی تیمیا، دانشجویان.

۱- کارشناس ارشد روانشناسی کودکان استثنایی، گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول، دزفول، ایران
تلفن و پست الکترونیک: ۰۹۱۶۳۴۶۴۰۴۲
noorisamarin@yahoo.com

۲- کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، گروه روان‌شناسی بالینی، دانشکده‌ی روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.
تلفن و پست الکترونیک: ۰۹۱۸۳۴۳۱۳۶۲
fnargesi@yahoo.com

* نویسنده‌ی مسؤول:

شهرام نوری ثمرین؛ ایران، دزفول، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول، گروه روان‌شناسی.

تلفن و پست الکترونیک: ۰۹۱۶۳۴۶۴۰۴۲
noorisamarin@yahoo.com

مقدمه

انسان به طور طبیعی موجودی اجتماعی است و تمایل به ارتباطات بین فردی از بدو تولد تا مرگ با او همراه است. این تمایل بر اساس نیاز انسان به "تعلق داشتن" است. این نیاز، شامل آرزوی فرد برای ایجاد و حفظ حداقل روابط بین فردی مثبت و پایدار با دیگران است. نیاز به تعلق داشتن، موجب انگیزش و هدایت افکار و هیجانات و رفتار بین فردی افراد می‌شود. البته در میزان و چگونگی ارضای این نیاز، بین افراد تفاوت‌هایی نیز به چشم می‌خورد و ارضای آن نیز مستلزم داشتن تعاملات مثبت و زیاد با دیگران در یک موقعیت با دوام است که موجب خشنودی طرفین می‌شود. در نتیجه، افرادی که در ایجاد روابط رضایت بخش با دیگران مشکل دارند، دچار نوعی احساس کمبود می‌شوند که در آشفتگی‌هایی مانند احساس تنهایی تجلی می‌یابد (۱). امروزه با توجه به پیشرفت تکنولوژی و ماشینی شدن زندگی، یک پدیده شایع در جهان احساس تنهایی است که بیشتر مردم با آن دست به گریبان هستند؛ به طوری که نیاز به خدمات مشاوره‌ای در کلینیک‌های روانشناختی روز به روز در حال افزایش است (۲). آمارها نشان می‌دهد که از هر چهار نفر، یک نفر از احساس تنهایی رنج می‌برد (۳). بسیاری از محققان (۴) احساس تنهایی را یک تجربه ذهنی ناخوشایند می‌دانند که در نتیجه تفاوت بین روابط اجتماعی مورد انتظار فرد و وضعیت کنونی او ایجاد می‌شود. در این تعریف بر خصوصیت عاطفی و عنصر شناختی احساس تنهایی تأکید می‌شود. به عبارت دیگر علی‌رغم اینکه احساس تنهایی از طریق خصوصیات عینی و کمی روابط اجتماعی تحت تأثیر قرار می‌گیرد، اما ارزیابی‌های ذهنی و کیفی این روابط، مثل رضایت از ارتباطات همراه با شایستگی اجتماعی درک شده، نقش اصلی را در این زمینه ایفا می‌کند. احساس تنهایی ممکن است که به صورت کوتاه مدت یا بلندمدت باشد. در تنهایی کوتاه مدت، فرد در دوره

خاصی از زندگی دچار احساس تنهایی می‌شود. اما در احساس تنهایی بلندمدت، فرد تا پایان عمر با احساس تنهایی مزمن زندگی می‌کنند؛ تا جایی که آن به عنوان ویژگی شخصیتی فرد محسوب می‌شود (۵). در چند دهه گذشته، دو رویکرد در مورد احساس تنهایی مطرح شده است: در رویکرد نخست، احساس تنهایی حالتی تک بعدی و دارای علت واحد است که در نتیجه نقص در روابط مختلف در فرد ایجاد می‌شود؛ در این رویکرد، احساس تنهایی در شرایط مختلف، تنها به لحاظ شدت متفاوت می‌باشد. اما در رویکرد دیگر، تنهایی را می‌توان یک پدیده چند بعدی دانست که در شدت و علل و شرایط متفاوت است (۳). در همین راستا ویس (۶) برای توصیف ماهیت تنهایی دو اصطلاح تنهایی عاطفی و تنهایی اجتماعی را مورد استفاده قرار داد. تنهایی عاطفی، از فقدان دلبستگی نزدیک و صمیمی به شخص دیگر به وجود می‌آید و احساساتی نظیر اضطراب و پوچی را در فرد در پی دارد. در مقابل، تنهایی اجتماعی از عدم مشارکت در روابط اجتماعی ناشی می‌شود و موجب احساس دل‌تنگی و بیهودگی در فرد می‌شود (۷). تمایز بین تنهایی عاطفی و اجتماعی از آن جهت مهم است که نشانگر موقعیتهای اجتماعی مختلفی است که در آن نیازهای فرد برآورده نشده است. بر اساس تحقیقات، احساس تنهایی با اختلالاتی مانند افسردگی، عزت نفس پایین (۸ و ۹)، افکار خودکشی (۱۰ و ۱۱)، رضایت پایین از زندگی و گوشه‌گیری اجتماعی (۱۲)، فعالیت جسمانی محدود (۱۳)، فقدان سلامت ذهنی (۱۴ و ۱۵) و بدبینی (۲) مرتبط است.

الکسی تیمیا در میان عوامل موقعیتی و فردی متعددی که پیش‌بینی کننده احساس تنهایی هستند، به تازگی مورد توجه قرار گرفته است. اصطلاح الکسی تیمیا نخستین بار توسط نیمه و سیفنتوس در سال ۱۹۷۳ (۱۶) برای تشریح ویژگیهای بیماران مبتلا به اختلالات روان‌تنی مطرح شد و

و فلوید (۲۲) در پژوهش دیگری دریافتند که بین الکسی تیمیا و اندازه شبکه اجتماعی و کیفیت تعامل گروهی و دو جانبه رابطه معکوسی وجود دارد؛ به گونه‌ای که افرادی که در پرسش‌نامه الکسی تیمیا نمره‌ی بالایی به دست آوردند دارای شبکه اجتماعی و تعاملات محدود بودند. ریک و وان هیلو (۲۳) در پژوهشی پیرامون ویژگی‌های شخصیتی افراد الکلی نشان دادند که بین الکسی تیمیا و ترس از صمیمیت با دیگران رابطه وجود دارد. فریدبرگ و کوئیک (۲۴) در پژوهشی که بر روی ۳۰ بیمار مبتلا به خستگی مزمن انجام دادند نتیجه گرفتند که بین الکسی تیمیا و میزان تعامل اجتماعی آنان رابطه منفی وجود دارد. اسپیتزر و همکاران (۲۵) معتقدند که الکسی تیمیا موجب ناتوانی افراد در پیش‌بینی بازخورد اجتماعی شده و غیر قابل پیش‌بینی بودن بازخورد نیز اعتماد دیگران را از بین برده و موجب احساس تنهایی می‌شود. افزون بر این، آنها در پژوهش خود نشان دادند که مؤلفه "مشکل در توصیف احساسات" همبستگی بالایی با مشکلات بین فردی دارد. کوزوکا (۲۶) در پژوهش خود نشان داد که درک درست و بیان مناسب هیجانات، رابطه معکوس و معناداری با احساس تنهایی دارد. نتایج پژوهش براکت و همکاران (۲۷) بیانگر آن است که شناخت هیجانی از خود و دیگران (برچسب زنی هیجانی، بیان هیجان و مدیریت مؤثر هیجانات) همبستگی مثبتی با کیفیت دوستی دارد. در پژوهش دیگری لاملی و همکاران (۲۸) رابطه الکسی تیمیا را با میزان و چگونگی روابط اجتماعی بررسی کردند. نتایج بیانگر آن بود که الکسی تیمیا با نقص در مهارت‌های اجتماعی و روابط صمیمی محدود رابطه مثبتی دارد. لوانت و همکاران (۲۹) در پژوهشی تحت عنوان تفاوت‌های جنسیتی در الکسی تیمیا، دریافتند که میانگین نمرات مردان در مقیاس الکسی تیمیا، در مقایسه با زنان بالاتر بود. افزون بر این، پسران در ابعاد مختلف مقیاس تنهایی (تنهایی رمانتیک، اجتماعی و خانوادگی) نسبت به

تعریف اولیه آن ناتوانی در دستیابی به واژه‌های مناسب برای توصیف هیجان بود. الکسی تیمیا سازه‌ای چند وجهی است که با ناتوانی در شناسایی احساسات، عدم تمایز بین احساسات و تهییج‌های بدنی مربوط به برانگیختگی هیجانی، ناتوانی در توصیف احساسات خود برای دیگران، محدودیت در قدرت تخیل و خیالپردازی، سبک تفکر عینی، مشخص می‌شود (۱۷). افراد دارای تمایلات الکسی تیمیایی در پردازش شناختی هیجانات خود مشکل دارند؛ آنها از علائم فیزیکی تحریک هیجانی تفسیر درستی ندارند. از دیگر ویژگی‌های این افراد می‌توان به تمایل زیاد به هم‌نواپی اجتماعی، اجتناب از موقعیت‌های استرس‌زا، محدودیت در یادآوری رؤیاهای، ژست خشک و غیرقابل انعطاف و فقدان حالت هیجانی در چهره اشاره نمود (۱۶). تحقیقات نشان می‌دهد که عوامل مختلفی در شکل‌گیری الکسی تیمیا نقش دارند که از آن جمله می‌توان عوامل ژنتیکی، زیستی-عصبی، اختلالات مربوط به سازماندهی مغز و عوامل خانوادگی را نام برد (۱۸). اگرچه الکسی تیمیا در موضوعات بالینی خاصی مطرح می‌شود، اما باید آن را یک ویژگی شخصیتی دانست که در افراد عادی نیز مشاهده می‌شود (۱۹). بنابراین باید الکسی تیمیا را به جای یک طبقه تشخیصی، یک روش ارتباطی با شیوه تفکر و احساسی خاص به شمار آورد (۲۰). در همین راستا کیوالتر و همکاران (۲) در پژوهشی تحت عنوان "احساس تنهایی، بی‌اعتمادی بین فردی و الکسی تیمیا در دانشجویان" که بر روی ۲۲۴ دانشجو انجام دادند، دریافتند که بین الکسی تیمیا و ابعاد تنهایی (رمانتیک، خانوادگی و اجتماعی) دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. هس و فلوید (۲۱) در پژوهشی تحت عنوان کفایت هیجانی و تعامل بین فردی نشان دادند که افراد مبتلا به الکسی تیمیا در مقایسه با هم‌تایان عادی خود، دارای روابط اجتماعی کمتری هستند و پیام‌های عاطفی کمتری را نیز دریافت می‌کنند. همچنین هس

اجرای پرسش‌نامه انتخاب گردید. میانگین سنی افراد نمونه ۱۹/۴ و انحراف معیار برابر با ۴/۶ بود.

ابزار اندازه‌گیری

۱- مقیاس الکسی تیمیای تورنتو (TAS)

برای سنجش الکسی تیمیا از مقیاس الکسی تیمیای تورنتو (TAS) استفاده شد. در سال ۱۹۸۶ توسط تایلر ساخته شد (۳۱) و در سال ۱۹۹۴ توسط بگبی و همکارانش تجدیدنظر گردید (۳۱). این مقیاس شامل ۲۰ ماده در سه زیر مقیاس دشواری در تشخیص احساسات (۷ ماده)، دشواری در توصیف احساسات (۵ ماده) و تفکر عینی (۸ ماده) به صورت لیکرت (کاملاً مخالف ۱، مخالف ۲، نظری ندارم ۳، موافق ۴ و کاملاً موافق ۵) می‌باشد، نمره بالاتر نشان‌دهنده الکسی تیمیای بیشتر می‌باشد. محققان مذکور پایایی مقیاس را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ (۰/۸۱) و ضریب بازآزمایی (۰/۷۷) مطلوب محاسبه کردند (۳۱). همچنین قربانی و همکاران (۲۰۰۲)، به نقل از آلفای کرونباخ مقیاس را در نمونه ایرانی برای مؤلفه دشواری در شناسایی احساسات ۰/۷۴، برای دشواری در توصیف احساسات ۰/۶۱ و برای تفکر عینی ۰/۵۰ به دست آورده‌اند. در پژوهش بشارت (۳۳) که بر روی ۱۷۵ بیمار مبتلا به افسردگی، اضطراب و وسواس فکری-عملی و ۱۷۲ گروه غیر بیمار انجام شد، روایی همزمان مقیاس، بر اساس همبستگی زیر مقیاسهای این آزمون با مقیاسهای هوش هیجانی ($r=0/80, p<0/01$)، بهزیستی روانشناختی (۰/۰۱) ($r=0/78, p<0/01$)، و درماندگی ($r=0/44, p<0/01$) بررسی و تأیید شد. علاوه بر این، نتایج تحلیل عوامل نیز ساختار عاملی نسخه‌ی ایرانی الکسی تیمیا را تأیید نمود.

۲- فرم کوتاه شده مقیاس احساس تنهایی اجتماعی و

عاطفی بزرگسالان (SELSA_S)

برای سنجش احساس تنهایی از این مقیاس استفاده شد. این مقیاس به وسیله دی توماسو و همکاران (۳) بر اساس

دختران نمرات بالاتری را کسب کردند. ویزمن و همکاران (۳۰) در پژوهشی که به بررسی تفاوت‌های جنسیتی در احساس تنهایی و افسردگی دانشجویان پرداختند، نتیجه گرفتند که مردان در احساس تنهایی و زنان در افسردگی نمرات بالاتری را به دست آوردند.

با عنایت به اهمیت بالینی و نظری الکسی تیمیا و احساس تنهایی و اینکه بر اساس مطالعه ادبیات پژوهشی در دسترس، تاکنون در ایران در خصوص ارتباط این دو متغیر پژوهشی انجام نشده است، لازم دیده شد به بررسی رابطه الکسی تیمیا با احساس تنهایی پرداخته شود. هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه الکسی تیمیا با احساس تنهایی و مقایسه آنها در دانشجویان دختر و پسر بود.

روش

آزمودنی‌ها و روش نمونه‌گیری

در پژوهش حاضر، جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان (دختر و پسر) مشغول به تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول در سال ۹۱-۹۰ می‌باشد. با توجه به اینکه جامعه آماری پژوهش (دانشجویان) در دانشکده‌های مختلف قرار داشتند و تعداد آنها نیز زیاد بود (۱۸۴۳۰ نفر)، لذا از روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای استفاده گردید. در همین راستا با در نظر گرفتن تعداد جامعه آماری نمونه‌ای به تعداد ۲۸۰ نفر (۱۳۵ پسر و ۱۴۵ دختر) از طریق روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای انتخاب گردید. در نمونه‌گیری، ابتدا اسامی دانشکده‌ها را نوشته و از بین دانشکده‌ها، دانشکده علوم انسانی، دانشکده کشاورزی و دانشکده فنی به صورت تصادفی انتخاب شدند. سپس در مرحله دوم، اسامی کلیه کلاسهای هر دانشکده را نوشته و به صورت تصادفی سه کلاس (خواهران، مختلط، برادران) انتخاب و از هر کلاس به صورت تصادفی تعدادی دانشجویان برای

هستند. همچنین از میان ابعاد مختلف احساس تنهایی، دانشجویان در بعد تنهایی خانوادگی بالاترین و در بعد تنهایی خانوادگی، کمترین میانگین را به دست آوردند. به منظور بررسی رابطه بین الکسی تیمیا و احساس تنهایی از روش همبستگی پیرسون استفاده گردید که نتایج آن در جدول شماره ۲ آمده است. همانطور که در جدول شماره ۲ مشاهده می‌شود، بین کلیه خرده مقیاسها و نمره کلی مقیاس الکسی تیمیا با نمره کلی احساس تنهایی رابطه مثبت و معناداری در سطح یک صدم وجود دارد.

به منظور بررسی قدرت پیش‌بینی ابعاد مختلف مقیاس الکسی تیمیا بر احساس تنهایی از رگرسیون چندگانه به شیوه‌ی همزمان استفاده گردید که نتایج آن در جدول شماره ۳ ارائه شده است. همانطور که جدول شماره ۳ نشان داده شده است، $0/21$ از واریانس احساس تنهایی توسط ابعاد الکسی تیمیا در کل گروه مورد پژوهش تبیین می‌شود. در بین ابعاد الکسی تیمیا، به ترتیب شناسایی احساسات $0/3 = \beta$ تفکر عینی ($0/241 = \beta$) و توصیف احساسات ($0/226 = \beta$) به صورت مثبت سهم معناداری در پیش‌بینی احساس تنهایی دانشجویان دارند.

در پژوهش حاضر تفاوت‌های جنسیتی در الکسی تیمیا و احساس تنهایی بررسی شد.

به منظور بررسی تفاوت دانشجویان دختر و پسر در ابعاد مختلف الکسی تیمیا از آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره استفاده گردید که نتایج آن نشان داد که بین دختران و پسران از نظر ابعاد الکسی تیمیا تفاوت معناداری وجود دارد ($8/61$ $F =$ $0/001 < P$). اما برای بررسی این که این تفاوت‌ها در کدام بعد الکسی تیمیا است، در جدول شماره ۴ نتایج تحلیل واریانس تک متغیره (یک راهه) به عنوان پی‌گیری آزمون چند متغیره گزارش شده است.

جدول ۴ نشان می‌دهد که نمرات دختران و پسران در مؤلفه تفکر عینی و دشواری در توصیف احساسات تفاوت

تقسیم‌بندی ویس طراحی و تهیه گردید. این مقیاس شامل ۱۵ گویه و سه زیر مقیاس احساس تنهایی رمانتیک (۵ گویه)، خانوادگی (۵ گویه) و اجتماعی (۵ گویه) است و احساس تنهایی عاطفی از مجموع نمرات زیر مقیاس‌های رمانتیک و خانوادگی به دست می‌آید. در مقابل هر گویه طیف ۵ گزینه‌ای از کاملاً مخالفم (نمره ۱)، تا کاملاً موافقم (نمره ۵) قرار دارد. کسب نمره بیشتر در هر یک از ابعاد این مقیاس نشان‌دهنده احساس تنهایی بیشتر در آن بعد است. دی توماسو و همکاران (۳) ضریب آلفای کرونباخ را بین $0/87$ تا $0/90$ گزارش کرده‌اند که از همسانی درونی مناسب مقیاس حکایت دارد. در جریان هنجاریابی این مقیاس در ایران، جوکار و سلیمی (۳۴) نتایج تحلیل عاملی تأییدی با هدف بررسی روایی عاملی مقیاس، نشان داد که ساختار سه عاملی برازش خوبی با داده‌ها دارد. همچنین ضریب آلفا برای زیر مقیاس‌های احساس تنهایی رمانتیک، اجتماعی و خانوادگی به ترتیب برابر با: $0/92$ ، $0/84$ و $0/78$ بود. برای روایی مقیاس نیز از روش‌های تحلیل عاملی، همبستگی با مقیاس‌های ادراک حمایت اجتماعی و مقیاس رضایت از زندگی استفاده شد. در مجموع مشخص گردید که مقیاس مذکور از روایی و پایایی مطلوبی برخوردار است.

به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات در این پژوهش از آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار) و آمار استنباطی (تحلیل واریانس چندمتغیره و یک راهه، همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان) استفاده گردید.

نتایج

در جدول شماره ۱ شاخص‌های توصیفی (میانگین و انحراف معیار) متغیرهای پژوهش گزارش شده است. براساس نتایج مندرج در جدول شماره ۱ از میان ابعاد الکسی تیمیا، بعد دشواری در شناسایی احساسات دارای بالاترین میانگین و تفکر عینی پایین‌ترین میانگین را دارا

تنهایی است، در جدول ۵ نتایج تحلیل واریانس تک متغیره (یک راهه) گزارش شده است.

نتایج مندرج در جدول ۵ نشان می‌دهد که نمرات دختران و پسران در همه ابعاد احساس تنهایی تفاوت معناداری با هم دارند، به عبارت دیگر، پسران در مقایسه با دختران، تنهایی رمانتیک، اجتماعی و خانوادگی بیشتری را تجربه می‌کنند.

معناداری با هم دارند. به عبارت دیگر، پسران به لحاظ دشواری در توصیف احساسات و تفکر عینی در مقایسه با دختران مشکلات بیشتری دارند. در مقابل، دختران و پسران به لحاظ دشواری در شناسایی احساسات تفاوتی ندارند.

همچنین بین دختران و پسران از نظر ابعاد احساس تنهایی تفاوت معناداری وجود دارد ($F=9/02$, $p=0/001$, $P<$ برای بررسی این که این تفاوتها در کدام بعد احساس

جدول شماره ۱: میانگین و انحراف معیار نمرات الکسی تیمیا و احساس تنهایی دانشجویان

کل		دختر		پسر		متغیرها	آزمودنی
تعداد	میانگین (انحراف معیار)	تعداد	میانگین (انحراف معیار)	تعداد	میانگین (انحراف معیار)		
۲۸۰	۲۱/۶۷ (۲/۴۸)	۱۴۵	۲۱/۱۱ (۲/۱۵)	۱۳۵	۲۲/۲۷ (۲/۶۷)	ابعاد الکسی تیمیا	توصیف احساسات
۲۸۰	۲۷/۲۶ (۲/۱۲)	۱۴۵	۲۷/۳۴ (۲/۰۷)	۱۳۵	۲۷/۱۷ (۲۶/۱۸)		شناسایی احساسات
۲۸۰	۱۶/۴ (۵/۵)	۱۴۵	۱۶ (۵/۳۲)	۱۳۵	۱۷ (۵/۵۴)		تفکر عینی
۲۸۰	۱۰/۷۷ (۳/۸۱)	۱۴۵	۱۰/۱۵ (۳/۶۱)	۱۳۵	۱۱/۴۴ (۳/۹۲)	ابعاد احساس تنهایی	تنهایی خانوادگی
۲۸۰	۸/۴۶ (۳/۵)	۱۴۵	۷/۹۷ (۳/۴۵)	۱۳۵	۸/۹۸ (۳/۴۶)		تنهایی اجتماعی
۲۸۰	۱۰/۱۳ (۴/۷۵)	۱۴۵	۴/۰۲ (۴/۱)	۱۳۵	۱۱/۱۷ (۵/۲۵)		تنهایی رمانتیک
۲۸۰	۵۸/۸ (۹/۵۶)	۱۴۵	۵۸ (۹/۳۳)	۱۳۵	۵۹/۷۱ (۹/۷۵)	الکسی تیمیا (نمره کل)	
۲۸۰	۲۹/۴۶ (۷/۳۴)	۱۴۵	۲۷/۵۵ (۶/۳۷)	۱۳۵	۳۱/۵۱ (۷/۷۷)	احساس تنهایی (نمره کل)	

جدول شماره ۲: همبستگی ساده بین ابعاد الکسی تیمیا با احساس تنهایی

متغیر ملاک (احساس تنهایی)			الکسی تیمیا و زیر مقیاس ها
تعداد	سطح معناداری	ضریب همبستگی	آماره پیش بین
۲۸۰	۰/۰۱	۰/۳۰	دشواری در شناسایی احساسات
۲۸۰	۰/۰۱	۰/۲۴	دشواری در توصیف احساسات
۲۸۰	۰/۰۱	۰/۲۸	تفکر عینی
۲۸۰	۰/۰۱	۰/۴۷	الکسی تیمیا (نمره کل)

جدول شماره ۳: تحلیل رگرسیون چندگانه ابعاد الکسی تیمیا بر احساس تنهایی دانشجویان

شاخص پیش بین	B	SEB	β	t	F	R	R2	p
مقدار ثابت	-۴/۰۸	۲/۵۲		-۱/۶۲	۱۰/۴۶	۰/۴۶	۰/۲۱	۰/۱۱
تفکر عینی	۰/۲۶	۰/۰۹	۰/۲۴۱	۲/۸۸				۰/۰۰۵
دشواری در توصیف احساسات	۰/۱۸۱	۰/۰۶۶	۰/۲۲۶	۲/۷۵				۰/۰۰۷
دشواری در شناسایی احساسات	۰/۲۶۴	۰/۰۷۳	۰/۳	۳/۶۲				۰/۰۰۱

جدول شماره ۴: آزمون تحلیل واریانس تک متغیره برای ابعاد الکسی تیمیا بر حسب جنسیت دانشجویان

آماره متغیر	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	p
تفکر عینی	۱۰۷/۶۴	۱	۱۰۷/۶۴	۱۱/۹۷	۰/۰۰۱
توصیف احساسات	۹۳/۵۶	۱	۹۳/۵۶	۱۵/۹۹	۰/۰۰۱
شناسایی احساسات	۲/۱۳	۱	۲/۱۳	۴/۷۱	۰/۵

جدول شماره ۵: آزمون تحلیل واریانس تک متغیره برای ابعاد احساس تنهایی بر حسب جنسیت دانشجویان

شاخص آزمون	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	p
تنهایی رمانتیک	۲۷۹/۰۷	۱	۲۷۹/۰۷	۱۲/۸۶	۰/۰۰۱
تنهایی خانوادگی	۱۱۵/۵۸	۱	۱۱۵/۵۸	۸/۱۴	۰/۰۰۵
تنهایی اجتماعی	۷۱/۷۱	۱	۷۱/۷۱	۶	۰/۰۱۵

بحث

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه الکسی تیمیا با احساس تنهایی و مقایسه آنها در دانشجویان دختر و پسر بود. نتایج پژوهش حاکی از رابطه مثبت و معنادار الکسی تیمیا و زیر مقیاسهای آن با احساس تنهایی بود. این یافته با نتایج پژوهش‌های دیگر (۲، ۲۱ و ۲۶) همسویی و همخوانی دارد. به طور مثال، کیوالتر و همکاران (۲) در پژوهشی تحت عنوان "احساس تنهایی، بی‌اعتمادی بین فردی و الکسی تیمیا در دانشجویان" که بر روی ۲۲۴ دانشجو انجام دادند، دریافتند که بین الکسی تیمیا و ابعاد تنهایی (رمانتیک، خانوادگی و اجتماعی) دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. هس (۲۱) در پژوهشی تحت عنوان کفایت هیجانی و تعامل بین فردی نشان داد که افراد مبتلا به الکسی

تیمیا در مقایسه با هم‌تایان عادی خود دارای روابط اجتماعی کمتری بودند و سطوح کمتری از پیام‌های عاطفی را دریافت می‌کنند. همچنین کوزوکا (۲۶) در پژوهش خود نشان داد که درک درست و بیان مناسب هیجانات، رابطه معکوس و معناداری با احساس تنهایی دارد. افزون بر این، در تبیین این یافته می‌توان به این نکته اشاره نمود که افراد دارای ناتوانی تشخیص، شناسایی و ابراز هیجانات (الکسی تیمیا)، قادر به ایجاد و حفظ روابط مفید و مؤثر با دیگران نیستند و در نتیجه کاهش تعامل اجتماعی و عدم رضایت از کیفیت کمیت روابط، احساس تنهایی آنها منجر می‌شود. همچنین افراد دارای تفکر عینی، فاقد قدرت تحلیل در رویدادها و روابط هستند و بیشتر بر جنبه‌های عینی مسائل می‌پردازند و

نتیجه‌گیری

در مجموع، نتایج پژوهش شواهدی را برای حمایت از ارتباط الکسی تیمیا و احساس تنهایی و همچنین تفاوت در این متغیرها در بین دانشجویان دختر و پسر فراهم نمود. همچنین یافته‌ها، تمایز زیر مقیاسهای الکسی تیمیا را در پیش‌بینی احساس تنهایی تأیید کرد. محققان به رغم تلاش در جهت انجام پژوهش حاضر با محدودیت‌هایی نیز روبرو بوده‌اند که از آن جمله می‌توان به انتخاب نمونه پژوهش از گروه دانشجویان و عدم توجه به متغیرهای احتمالی دیگر اشاره کرد و امید است در آینده پژوهش‌های مشابه با نمونه‌های دیگر و با استفاده از متغیرهای مرتبط دیگر (نظیر اعتماد بین فردی) نیز انجام شود. همچنین تدارک برنامه‌های آموزشی در زمینه بهبود مهارت‌های هیجانی و ارتباطی، خودآگاهی، شناسایی و تنظیم هیجان‌ات و پردازش شناختی اطلاعات هیجانی می‌تواند از راهکارهای مفید و مؤثر در زمینه کاهش احساس تنهایی دانشجویان باشد.

این به نوبه خود نوعی نقص در پردازش شناختی و عاطفی محسوب می‌شود و زمینه را برای بروز احساس تنهایی در آنها فراهم می‌سازد. نتایج دیگر پژوهش بیانگر آن بود که ابعاد سه گانه الکسی تیمیا، پیش‌بینی کننده معنادار برای احساس تنهایی هستند. افزون بر این، یافته‌های پژوهش بیانگر تفاوت جنسیتی در متغیرهای پژوهش بود؛ به طوری که پسران در مقایسه با دختران در مؤلفه‌های تفکر عینی و توصیف احساسات مشکلات بیشتری داشتند. این یافته، نتایج پژوهش‌های پیشین (۳۳، ۳۴، ۳۵، ۲۹، ۳۰) را تأیید نمود. به طور مثال، لوانت و همکاران (۲۹) در پژوهشی تحت عنوان تفاوت‌های جنسیتی در الکسی تیمیا، دریافتند که میانگین نمرات مردان در مقیاس الکسی تیمیا، در مقایسه با زنان بالاتر بود. افزون بر این، پسران در ابعاد مختلف مقیاس تنهایی (تنهایی رمانتیک، اجتماعی و خانوادگی) نسبت به دختران نمرات بالاتری را کسب کردند. ویزمن و همکاران (۳۰) در پژوهشی که به بررسی تفاوت‌های جنسیتی در احساس تنهایی و افسردگی دانشجویان پرداختند، نتیجه گرفتند که مردان در احساس تنهایی و زنان در افسردگی نمرات بالاتری را به دست آوردند.

References

- 1-Heinrich LM, Gullone E. The clinical significance of loneliness: A literature review. *Clinical Psychology Review* 2006;26(6):695-718.
- 2-Qualter P, Quinton SJ, Wagner H, Brown S. Loneliness, interpersonal distrust, and alexithymia in university students. *Journal of Applied Society and Psychology* 2009;39(6):1461-79.
- 3-DiTommaso E, Brannen C, Best L. Measurement and validity characteristics of the short version of the social and emotional loneliness scale for adults. *Educational and Psychological Measurement* 2004;64(1):99-119.
- 4-Locke JK, Ishijima E, Kasari C, London N. Loneliness, friendship quality, and the social networks of adolescents with high-functioning autism in an inclusive school setting. *Journal of Research Special Education Needs* 2010;10(2):74-81.
- 5-Bakkaloglu H. A comparison of the loneliness levels of mainstreamed primary students according to their sociometric status. *Behavioural Sciences* 2010;2(2):330-36.
- 6-Yang J. Relationship between gender traits and loneliness: The role of self-esteem [dissertation]. Waltham: Univ. Brandeis; 2009.
- 7-Junttila N, Vauras M. Loneliness among school-aged children and their parents. *Scandinavian Journal of Psychology* 2009;50(3):211-9.
- 8-Hudson DB, Elek SM, Campbell-Grossman C. Depression, self-esteem, loneliness, and social support among adolescent mothers participating in the new parents project. *Journal of Adolescence* 2000;35(139):445-53.
- 9Nangle DW, Erdley CA, Newman JE, Mason CA, Carpenter EM. Popularity, friendship quantity, and friendship quality: interactive influences on children's loneliness and depression. *Journal of Clinical Child and Adolescence Psychology* 2003;32(4):546-55.

- 10-Kidd S.A. The wall sare closing in,and we were trapped: A qualitative analysis of street out suicide. Youth Society 2004;36,1:30-55.
- 11-Brown GK, Ten Have T, Henriques GR, Xie SX, Hollander JE, Beck AT. Cognitive therapy for the prevention of suicide attempts: a randomized controlled trial. JAMA 2005;294(5):563-70.
- 12-Ernst JM, Cacioppo JT. Lonely hearts: psychological perspectives on loneliness. Appl Prev Psychol 1999;8:1-22.
- 13-Hawkey LC, Thisted RA, John T, Cacioppo JT. Loneliness predicts reduced physical activity: Cross-sectional & longitudinal analyses. J Pers Soc Psychol 2009;85:105-20.
- 14-Luanaigh, C.Lawlor, B. Loneliness and the health of older people. International Journal Psychiatry,2008;23: 1213-1221.
- 15-Pressman SD, Cohen S, Miller GE, Barkin A, Rabin BS, Treanor J.J. Loneliness, social network size, and immune response to influenza vaccination in college freshmen. Health Psychology 2005;24(3):297-306.
- 16-Vanheule S, Verhaeghe P, Desmet M. In search of a framework for the treatment of alexithymia. Psychology and Psychotherapy 2011;84:84-96.
- 17-Parker JD, Shaughnessy PA, Wood LM, Majeski SA, Eastbrook JM. Cross-cultural alexithymia: validity of the 20-item Toronto Alexithymia Scale in North American aboriginal populations. Journal of Psychosomatic Research 2005;58(1):83-8.
- 18-Helmes E, McNeill PD, Holden RR, Jackson C. The construct of alexithymia: associations with defense mechanisms. Journal of Clinical Psychology 2008;64(3):318-31.
- 19-Taylor GJ, Bagby RM. An overview of the alexithymia construct In R. Bar-On & J.D.A parker. The Handbook of emotional intelligence.Jossey-Bass; 2000.
- 20-Luminet O, Vermeulen N, Demaret C, Taylor GJ, Bagby RM. Alexithymia and levels of processing: Evidence for an overall deficit in remembering emotion words. Journal of Research Personal 2006;40:713-33.
- 21-Hesse C, Floyd K. The impact of alexithymia on initial interactions. Personal Relationship 2011;18(3):453-70.
- 22-Hesse C, Floyd K. Affectionate experience mediates the effects of alexithymia on mental health and interpersonal relationships. Journal of Society and Personal Relationships 2008;25(5):793- 810.
- 23-Rick A.D, Vanheule S. Alexithymia and DSM_IV. Personality disorder traits in alcoholic inpatients: A study of the relation between both constructions. Personality and Individual Differences 2007;43(1):119-29.
- 24-Friedberg F, Quick J. Alexithymia in chronic fatigue syndrome: associations with momentary, recall, and retrospective measures of somatic complaints and emotions. Psychosomatic Medicine 2007;69(1):54-60.
- 25-Spitzer C, Siebel-Jurges U, Barnow S, Grabe HJ, Freyberger HJ. Alexithymia and interpersonal problems. Psychotherapy and Psychosomatics 2005;74(4):240-6.
- 26-Kozuka C. Relationship between alexithymia and daily emotional experience. Japanese Journal of Counseling Science 2004;37:146-154.
- 27-Brackett MA, Mayer JD, Warner RM. Emotional intelligence and its relation to everyday behaviour. Personality and Individual Differences 2004;36:1387-1402.
- 28-Lumley MA, Mader C, Gramzow J, Papineau K. Family factors related to alexithymia characteristics. Psychosomatic Medicine 1996;58(3):211-6.
- 29-Levant RF, Good GE, Cook S, O'Neil J, Smalley KB, Owen KA, et al. Validation of the normative male alexithymia scale: Measurement of a gender-linked syndrome. Psychology Men Masculinity 2006;7:212-24.
- 30-Wiseman H, Gutfreund D, Lurie I. Gender differences in loneliness and depression of university students seeking counseling. British Journal Guid Counselling 1995;23(2):231-43.
- 31-Sharyati M, Ghamarani A, Solati Dehkordi SK, Abassi Molid H. [The study of relationship between alexithymia and sexual satisfaction among female married students in Tabriz University]. Journal of Family Research 2010;6(1):59-70. [In Persian]
- 32- Shahgholian M, Moradi A, Kafi SM. [Relationship of alexithymia with emotional expression styles and general health among university students]. Iran Psychiatry Clinical Psychology 2007;13(3):238-48. [In Persian]
- 33-Besharat MA. [Attachment styles and Attachment Styles and alexithymia]. Psychology Research 2009;24:63-80. [In Persian]
- 34-Jowker B, Salimi A. [Psychometric properties of the short form of social and emotional loneliness scale for adults (SELSA-S)]. Journal of Behavioural Sciences 2012;5(4):311-7. [In Persian]
- 35-Larsen JK, Strien TV. Gender differences in the association between alexithymia and emotional eating in obese individuals. Journal of Psychosomatic Research 2006;60(3):237-243.

«Original Article»

The relationship of Alexithymia with Loneliness and comparison of them in male and female studentsShahram Noori-Samarin^{1*}, Farideh Nargesi²

1-Instructor, Departmen of Dezful Branch of Islamic Azad University, Dezful, Iran.

2-MA of Clinical Psychology, Department of Psychology, School of Psychology and Educational Sciences, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran.

*Corresponding author:
Shahram Noori-Samarin; Department of Psychology, Dezful Branch of Islamic Azad University, Dezful, Iran.
Tel:09163464042
E-mail: noorisamarin@yahoo.com

Abstract

Background: The aim of current research was to investigate the relationship of alexithymia with loneliness and comparison of them in male and female students.

Methods: A sample of 280 students (145girls and 135 boys) were selected through multistage cluster sampling method and then were assessed by the Torento Alexithymia Scale and the Social and Emotional Loneliness Scale. Collected data were analyzed by multiple regression, correlation methods and multivariation.

Results: The results indicated that alexithymia and dimensions of it (difficulty identifying feelings, difficulty describing feelings and externally oriented thinking) with loneliness have a significant correlation. Multiple regression analysis showed that three dimensions of alexithymia (difficulty identifying feeling, externally oriented thinking and difficulty describing feeling) can predict loneliness in the meaningful manner. Morevere, There was a significant discrepancy between male and female students in loneliness and alexithymia.

Conclusion: Alexithymia and dimensions of it (difficulty identifying feelings, difficulty describing feelings and externally oriented thinking) with loneliness have a significant correlation.

Keywords: Loneliness, Alexithymia, Students.

► Please cite this paper as:

Noori-Samarin Sh, Nargesi F. The relationship of Alexithymia with Loneliness and comparison of them in the female and male students. *Jentashapir* 2013;4(3) : 183-192

Received: 16.12.2012

Accepted: 02.03.2013